

TAGORE

CHITRA

(ÇİTRA)

Tercüme eden :
IRFAN KONUR

BASAN ve YAYAN:
HİLMİ KİTABEVİ

TAGORE

CHITRA

(ÇİTRA)

Tercüme eden :

İRFAN KONUR

BASAN ve YAYAN:

HİLMİ KİTABEVİ

RABİNDRANATH TAGORE

CHITRA

(ÇİTRA)

Tercüme

İRFAN HONUR

Basan ve yayan :

HİLMİ KİTABEVİ

1942

CHITRA

ÖNSÖZ

Bu lirik dram takriben yirmi beş sene evvel yazılmış ve Mahabharata'nın şu hikâyesi üzerine bina edilmiştir :

Arjuna bir kefaret ahdinin yerine gelmesi için yaptığı seyahat esnasında Manipur'a geldi. Orada memleketin kralı olan Chitravahana'nın güzel kızı Chitranagada'yı gördü. Letafetine vurularak kraldan kızının desti izdivacını talep etti. Chitravahana ona kim olduğunu sordu ve Arjuna Pandava olduğunu öğrenerek ona anlattı ki Manipur kral hanedanına mensup ecdadından biri olan Prabhajana uzun müddet çocuksuz kalmıştı. Bir varis temini için şiddetli kefaretlere katlanmış ve bu imsâkler ile memnun olan ilâh Shiva ona şu lütfü bahşetmişti: O ve halefleri, her biri, bir çocuk sahibi olacaklardı. Öyle olmuştu ki mev'ut çocuk değişmez bir şekilde oğlan doğuyordu. Yalnız kendisi, Chit

ravahana ırkı ebedileştirmek için bir kıza, Chitranagada'ya malik olan ilk ve yegâne kral olmuştu. Bu sebeple kızını bir oğlan gibi yetiştirmiş ve onu kendisine varis yapmıştı. Kral devam ederek dedi ki :

«Onun doğuracağı bir erkek evlât ırkımın ebedileştiricisi olmalıdır. O oğul bu izdivaç için istediğim bedel olacaktır. Bu şartı kabul ederseniz onu alabilirsiniz.»

Arjuna kabul etti, Chitranagada'yı zevceliğe aldı ve üç sene onun babasının payıtahtında yaşadı. Bir oğulları dünyaya gelince karısını muhabbetle kucakladı ve ondan ve babasından ayrılarak tekrar seyahatine devam etti.

ŞAHISLAR :

İlâglar :

MADANA (Eros)
VASANTA (Lycoris)

Fâniler :

CHITRA : Manipur kralının kızı.
ARJUNA : Kurus hanedanından bir prens.
Kshatria denilen muharip sınıfa mensuptur.
Vak'a esnasında bir târiki dünya gibi
ormana çekilmiş yaşamaktadır.

MANİPURA CİVAR MINTAKALARDAN
KÖYLÜLER...

Eseri aslındandan İngilizceye tercüme edenin notu :

Chitra dramatik şiiri Hindistanda, aktörler seyirciler tarafından kuşatılmış olarak, sahnesiz oynanmıştır. Burada (İngilterede) temsili için müellifine teklifler yapılması üzerine kendisi bu tercümeyi gözden geçirmiş ve sahne direktifleri tertip etmişse de kitap halinde basılırsa bu direktiflerin yazılmamasını istemiştir.

BİRİNCİ SAHNE

CHİTRA

Beş kargılı ilâh, Aşk Tanrısı sen misin ?

MADANA

Ben hâlikın kalbinde ilk doğmuş olanım.
Erkeklerin ve kadınların hayatlarını ıztırap
ve saadet bağlariyle ben bağlarım.

CHİTRA

Bilirim, o ıztırabın ve o bağların ne ol-
duğunu bilirim. Ya sen kimsin, Efendim ?

VASANTA

Ben onun arkadaşayım, Vasanta, mevsim-
lerin hükümdarı. Ben olmasaydım ölüm ve
ihtiyarlık dünyayı kemiklerine kadar yıpran-

dırırdı, fakat ben onları takip eder, fasılasız hücumlarda bulunurum. Ben ebedî gençliğim.

CHİTRA

Seni selâmlarım Tanrı Vasanta.

MADANA

Fakat senin ahdin hangi haşin ahiddir güzel yabancı? Taze gençliğini niçin kefaretle ve riyazetle kurutuyorsun? Böyle bir kurban Aşk İlâhına yaraşmaz. Sen kimsin, dileğin nedir?

CHİTRA

Ben Manipur hanedanının kızı Chitra'yım. Tanrı Shiva ilâhî lütfiyle benim şahane ecdadına kesilmez bir erkek nesli vaad etti. Bununla beraber bu ilâhî kelâm, annemin rahminde hayat kıvılcımını değiştirmekte kudretsiz kaldı. Bu sebeple her ne kadar ben bir kadınsam da asıl tabiatım namağlûptur.

MADANA

Biliyorum, onun için baban seni oğlu gi-

bi yetiştiriyor. Sana yayın kullanılışını ve bir kralın bütün vazifelerini öğretti.

CHITRA

Evet, onun için erkek gibi geyinmiş ve bir kadın odasının üzletini terketmiş buluyorum. Kalpler kazanmak için hiç bir kadın hilesi bilmiyorum. Ellerim yayı gelecek kadar kuvvetlidir, fakat Cupid'in okçülüğünü, gözlerin oyununu asla öğrenmedim.

MADANA

Bunun mektebi yoktur, güzel kız. Göz, işini öğretilmeden yapar ve kalbinden vurulan onu öyle iyi bilir ki...

CHITRA

Bir gün av ararken yalnız başıma Purna nehri kenarındaki ormana kadar uzandım. Atımı bir ağaç kütüğüne bağlayarak bir geyiğin izi üzerinde kesif bir koruya daldım. Birbirine girmiş dalların alaca karanlığı içinde kıvrıla kıvrıla giden dar ve dolambaçlı bir yol buldum. Yeşil yapraklar çekirgelerin

hıştırtısıyla titrediği bir sırada anşızın kuru yapraklardan bir yatak üzerinde yolunu ke-sercesine yatan bir adamla karşılaştım. Azamette, bir kenara çekilmesini istedim. Fakat o aldırmadı. O zaman kendisine yayımın sivri ucunu hakaretle batırdım. Birdenbire, düz ve uzun bacaklarıyla, bir kül yığınınından anî bir alev dilimi çıkar gibi, fırladı. Belki de benim çocukça çehremin manzarası yüzünden eğlenceli bir tebessümü ağzının köşeleri etrafında ihtizaz etti. O zaman hayatımda ilk defa olarak bir KADIN olduğumu hissettim, ve anladım ki bir ERKEK karşımda bulunuyordu.

MADANA

Erkek ve kadına bu fevkalade dersi, birbirlerini tanımayı eşref saatte ben öğretirim, E, sonra ne oldu?

CHİTRA

Korku ve hayretle ona sordum :

«Siz kimsiniz?» O;

— Büyük Kuru klânından Arjuna,, dedi.

Bir heykel gibi kaskatı donup kaldım ye

onu selâmlamayı unuttum. Arjuna! rüyalarımın biricik büyük mahbubu hakikaten bu muydu ? Evet, onun on iki yıl bekâr kalmıya nasıl ahdettiğini uzun zaman evvel duymuştum. Bir çok günler çılgın ihtirasım mızrağımı onunla kırmaya, tebdili kıyafetle onu bir tek mübarezeeye davet etmiye ve silâh kullanmaktaki hünerimi ona karşı isbat etmiye beni teşvik edip durmuştu. Ah çılgın kalp! Küstahlığımı nereye uçurdun ? Halbuki gençliğimi bütün emelleriyle birlikte onun ayakları altındaki dünyanın kerpiciyle değişebilseydim bunu en kıymetli bir lütüf addecektim. Onun ansızın ağaçlar arasında kaybolduğunu görünce hangi düşünce girdabında kendimi kaybettiğimi bilmiyorum. Ey abdal kadın, ne onu selâmladın, ne bir kelime konuştun, ne de affını yalvardın! Fakat, o istihfafla uzaklaşırken sadece bir barbar köylü gibi dimdik durdun... Ertesi sabah erkek elbiselerimi bir yana attım. Bilezikler, halhaller, kemer takdım ve erguvanî kırmızı ipekten bir elbise giydim. Alışılmamış elbise benim muhteriz hicabım üzerine yapıştı. Bununla beraber araştırmalarımda istical ettim.

Ve Arjuna'yı Shiva orman kulesinde buldum.

MADANA

Hikâyeyi sonuna kadar anlat bana.. Ben kalpte doğan Tanrıyım ve bu ilcaların sırrını anlarım.

CHITRA

Söylediğim şeyleri ve aldığım cevabı ancak müphem bir şekilde hatırlıyorum. Size hepsini söylememi istemeyiniz... Hicap üzereme bir yıldırım gibi düştü, bununla beraber o derece sert, o kadar erkek gibiyim ki beni parça parça edemedi. Ben eve doğru yürürken son sözleri kulaklarıma ateşten kızarmış iğneler gibi battı: "Ben bekârlık kefaretime mahkûmum. Senin kocan olmağa elverişli değilim., O!. Bir erkeğin kefareti!. Muhakkak ki sen bilirsin, sen Aşk İlâhı, sayısız azizlerin ve hakîmlerin bütün hayatları boyunca süren kefaretin temin edeceği haklardan bir kadının ayakları dibinde feragat ettiklerini bilirsin. Ben de yayımı iki parça ettim, ve oklarımı ateşte yaktım. Kuvvetli, yay telini çekmekten çentik çentik ol-

muş, adalî kolumdan nefret ediyorum. Ey Aşk, Tanrı Aşk, sen benim erkek kuvvetimin beyhude gururunu tozlar içinde yere serdin. Ve işte benim bütün erkeklik talimlerim senin ayakların altında ezilmiş yatıyor. Şimdi bana derslerini öğret. Bana zaifin kuvvetini ve silâhsız elin silâhını ver.

MADANA

Senin dostun olacağım. Dünya fatihi Arjunayı, isyanının cezasını tayin edecek hükümü senin elinden kabul etmesi için, bir esir gibi önüne getireceğim.

CHITRA

Lâzım olan zamana malik olaydım kalbini yavaş yavaş kazanabilir, ve ilâhların yardımını istemezdim. Onun yanbaşında bir arkadaş gibi durur, harp arabasının azgın atlarına biner, av eğlencelerinde yanında bulunur, geceleyin çadırının kapısında bekler ve ona, zaifi koruyarak ve lâzımgelen yerde adaleti meydana koyarak bir Kshatria'nın bütün vazifelerinde yardım ederdim. Muhakkak ba-

kacağı ve hayretle: "Bu çocuk kim? Bir başka hayatımdaki kölelerimden biri benim iyi ef'alim gibi bu hayatımda da beni takip mi etmiş?," diyeceğı gün gelecekti. Fakat ben, ümitsizliğini geceleyin gözyaşlariyle besliyerek ve gündüz sabırlı bir tebessümle onu saklıyarak münzevî sükûnet içinde yaşatan bir kadın, bir doğuştan dul değilim. Arzumun çiçeğı meyve vermeden kat'iyyen tozlar içine düşmiyecek. Lâkin insanın kendisini hakkiyle tanıtmaması ve mes'ut olması bir ömür sürecek emek ister. Bunun için senin kapına geldim, ey dünyayı mağlûb eden aşk, ve sen, Vasanta, mevsimlerin gençlik dolu ilâhı; benim genç vücudumdan bu fitrî haksızlığı ve cazibesiz çirkinliği al. Bir tek gün için beni fevkalâde güzel, hattâ aşk kalbimde ansızın çiçek açmış kadar güzel yap. Bu mükemmel güzellikle bana yalnız bir tek kısa gün ver. Onu takip edecek günlerin mes'uliyetini kabul edeceğim,

MADANA

Ey kadın, duanı kabul ediyorum.

VASANTA

Bir günün kısa müddeti için değil, fakat bütün bir sene için babar çiçeklerinin letafeti bacaklarının etrafında yeşerecektir.

İKİNCİ SAHNE

ARJUNA

Rüya mı görüyordum, yoksa, orada, gölün kenarında hakikaten gördüğüm neydi? Yeşilliklerin koyu karanlığından kusursuz bir kadın şeklinde bir güzellik tayfı yavaşça çıkıp geldiği ve suyun kenarında bir beyaz taş üzerinde durduğu zaman yosunlu çimenlere oturmuş, akşamın yatık gölgeleri arasında geçmiş günlerimi düşünmeğe dalmıştım. Bana öyle geldi ki arzın kalbi kendisini neş'e ile onun çıplak beyaz ayaklarının altına atmalıdır. Şark tepelerinin karlı zirvelerinden seher vaktinin altın hulutunun eriyip dağılışı gibi vücudunun belli belirsiz örtüsünün vecdü istiğrak içinde eriyip havaya karışacağını sandım. Gölün parıldıyan aynası üzerine eğildi ve çehresinin in'ikâsını gördü. Korku ile irkildi ve bir müddet sükûn içinde kaldı; sonra gü-

lümsedi, sol kolunun kayıtsız bir salınışıyla saçlarını çözdü ve ayaklarının dibine, yerlere kadar salıverdi. Sinesini açtı ve lâtif bir okşayışla yoğurulmuş o kadar kusursuz kollarına baktı. Başını eğerek; gençliğinin tatlı tezehhürünü ve cildinin rakik taravetini gördü. Memnun bir teaccüple gerildi. Beyaz lotüs tomurcuğu sabahleyin gözlerini açınca boynunu uzatsa ve gölgesini suda görseydi bütün gün kendisine böyle hayret ederdi. Saç örgülerini tekrar bağladı, tülünü kolları üzerine çekti ve yavaşça içini çekerek güzel bir akşamın geceye doğru silinişi gibi yürüyüp gitti. Arzunun harikulâde tahakkuku benim için bir şimşek aydınlığı içinde mekşuf olmuş ve sonra gözden silinmiş gibiydi sanki...

Fakat kapıyı iten kim ?

(Kadın elbiseleri giyinmiş olarak Chitra girer.)

Ah! O!. Tamamiyle.. Kalbim!

Benden korkma, kadın, ben bir Kshatriya'yım.

CHITRA

Şerefli efendi, siz benim misafirimsiniz.

Ben bu kalede yaşıyorum. Ve size nasıl misafirperverlik gösterebileceğimi bilmiyorum.

ARJUNA

Güzel kadın, yalnız sizin görünüşünüz bakikaten en yüksek misafirperverliktir. Eğer yanlış telâkki etmezseniz size bir سوال sora-cağım.

CHITRA

Buyurun.

ARJUNA

Bu kimsesiz kalede, bütün fânileri böyle bir letafeti görmekten mahrum ederek, sizi mahbus tutan hangi şiddetli yemindir?

CHITRA

Kalbimde, tahakkuku için her günkü dualarımı Tanrı Shiva'ya takdim eylediğim gizli bir arzu taşıyorum.

ARJUNA

Heyhat, ne arzu edebilirsiniz, siz ki bütün dünyanın arzusunuz! Ben ki zirvesinde sabah güneşinin ateşten ayağını ilk basdığı

maşrıktaki tepelerden gurup dünyasının sonuna kadar seyahat ettim. Arz üzerinde birçok lâtif, güzel ve büyük şeyler gördüm. Bütün ilmimi size sunacağım, yalnız söyleyin bana, neyi yahut kimi arıyorsunuz?

CHITRA

Benim aradığım kimseyi dünyada bilmiyen yoktur.

ARJUNA

Sahi mi? Şöhreti kalbinizi esir etmiş olan bu Tanrılar gözdesi kim olabilir?

CHITRA

Bütün hükümdar hanedanlarının en yükseğinden çıkmış, bütün kahramanların en büyüğüdür o.

ARJUNA

Asil kadın, böyle bir güzellik servetini kâzip bir şöhretin mihrabına sunmayın. Kâzip şöhret ağızdan ağıza güneş doğmadan evvelki ilk facir aydınlığı gibi yayılır. Söyleyin bana en yüksek hükümdar sülâlesindeki bu

harikulâde kahraman kimdir. ?

CHITRA

Ey münzevî, siz diğerk erkeklerin şöhr-
tini kıskanıyorsunuz. Bilmiyor musunuz ki bü-
tün dünyada Kurus hanedanı en meşhurudur?

ARJUNA

Kurus hanedanı!

CHITRA

Ve bu meşhur hanedanın en büyük ismi-
ni hiç işitmediniz mi?

ARJUNA

Onu sizin dudaklarınızdan işitmek iste-
rim.

CHITRA

Dünyalar fatihi... Bir çok ağızlardan o
kaybolmaz ismi işittim. Ve onu bakir kalbim-
de itina ile sakladım. Münzevî, niçin şaşkın
ve muztarip bakıyorsunuz? Yoksa bu isim

sadece kâzip bir parıltı mı? Söyleyin, kalbimden yapılmış bu mahfazayı kırmakta ve sahte cenini tozlara atmakta tereddüt etmiyeceğim.

ARJUNA

İsmi ve şöhreti, ceaaret ve şecaati ister sahte, ister hakikî olsun Allah aşkına onu kalbinizden teb'id etmeyiniz. Zira o, işte şu anda bile, ayaklarımızın dibinde diz çöküyor.

CHITRA

Siz, Arjuna!..

ARJUNA

Evet ben-im, kapınızda aşka susamış misafir...

CHITRA

Arjuna'nın on iki yıl bekâr kalmağa yemin ettiği doğru değil o halde:

ARJUNA

Fakat, gecenin karanlık olmak yeminini ayın bozuşu gibi siz de benim yeminimi mahvettiniz.

CHITRA

Oh, utanınız. Bende, sizi kendi kendiniz hakkında aldatan ne gördünüz? Eğer onun için bedel olarak iffet ve istikametinizi öde-meğe hazırsanız bu siyah gözlerde, bu süt beyaz kollarda kimi arıyorsunuz? Her halde hakikî beni değil, biliyorum. Muhakkak ki aşk bu olamaz, erkeğin kadına en büyük ta-zimi bu değildir. Heyhat bu zayıf nikab, vü-cut, bir körü ebedî ruhun aydınlığına mı gö-türecek? Evet, şimdi hakikaten biliyorum Arjuna; sizin kahramanca erkekliğiniz kâzıp-miş...

ARJUNA

Ah, şöhretin ve şecaat gururunun ne ka-dar beyhude olduğunu hissediyorum. Herşey bana bir rüya gibi geliyor. Yalnız siz tam ve mükemmelsiniz; dünyanın serveti, bütün sefaletlerin sonu, bütün gayretlerin hedefi, bi-ricik kadın sizsiniz. Sizi bir an için görmek mutlak kemali bir kere ve ebediyyen görmek demektir.

CHITRA

Heyhat, o ben değilim, ben değilim Arju-na. Bu bir İlâhın hilesidir. Git, git kahrama-nım, git. Bir kizbe elini uzatma, emsalsiz kalbini bir hayale kurban etme, git!

ÜÇÜNCÜ SAHNE

CHİTRA

Hayır, imkânı yok. İnsanı âdeta içindeki teşne ruhun pençeleri gibi saran o hararetli bakışla karşılaşmak, ihtirash feryadını göğdesi içinde sıkıştıran bağları kırmak için kalbinin mücadele edişini hissetmek ve sonra onu bir dilenci gibi uzaklaştırmak.. Hayır, imkânı yok...

(Madana ve Vasanta girerler)

Ah Aşk İlâhı, beni tutuşturduğunuz hangi korkunç alevdir. Yanıyorum ve neye dokunsam yakıyorum.

MADANA

Dün gece olup bitenleri öğrenmek istiyorum.

CHİTRA

Akşamleyin, bahar çiçeklerinin tüveyçle-

rinden yapılma yeşil bir yatağa uzanmış, bütün gün topladığım balı damla damla içerek güzelliğimin Arjunadan duyduğum hayret verici senasını tahattur ediyordum. Geçmiş hayatımın tarihi, tıpkı eski varlığımınki gibi, unutulmuştu. Kendimi, koruların bütün vızıldıyan sitayişlerini ve fısıldıyan mırıltılarını dinlemek için ancak geçici birkaç saati olan ve sonra gözlerini indirmesi, başını eğmesi ve bir nefeste kendisini bir çığlık bile koparmadan tozlara terketmesi ve bu suretle ne mazisi, ne de istikbali olan harikul'ade bir anın hikâyesini bitirmesi lâzım gelen bir çiçek gibi hissediyordum.

VASANTA

Bir tek sabah içinde hudutsuz bir zafer hayatı çiçeklenip geçebilir.

MADANA

Bir şarkının kısacık imtidadında sonsuz bir mânâ gibi.

CHITRA

Cenup meltemi uyutmak için beni okşu-

yordu. Başımın üzerindeki malati çiçeklerinden yapılmış kameriyeden sessiz öpücükler vücudümün üzerine damlıyorlardı. Her çiçek saçımda, göğsümde, ayaklarımda ölecek bir yer seçiyordu. Uyumuşum. Uykumun derinliklerinde birdenbire sivri alev parmaklar gibi bir bakışın sanki uyuklıyan vücuduma değdiğini hissettim. Fırladım ve önümde duran o münzevîyi gördüm. Ay, rakik bir beşerî çerçevede işlenmiş olan ilâhî sanatın bu harikasını gözetlemek için yapraklar arasına gizlenerek garba doğru kaçmıştı. Hava ıtırta doluydu, gecenin sükûnu çekirgelerin çıtırtılarıyla sesleniyor, ağaçların akisleri gölde heyecansız bir şekilde asılıyordu. Ve o elinde asasiyle, uzun, dimdik ve sakin, sanki bir orman ağacı gibi duruyordu. Bana öyle geldi ki ben gözlerimi açmakla hayatın bütün şeniyetleri için ölmüş ve bir rüyalı tulû ile bir gölgeler ülkesine doğmuştum. Hicap, gevşetilmiş bir kumaş gibi ayaklarıma kadar döküldü. Onun çağırışını duydum: "Sevdiğim, en çok sevdiğim..," Ve bütüü unutulmuş hayatlarım bir tek hayat gibi birleşerek o davete cevap verdi. Dedim ki: "Al beni, bütün varlığımı al!," Ve kollarımı ona uzattım. Ay

CHITRA

ağaçların arkasında kayboldu. Bir karanlık perdesi herşeyi örttü. Sema ve arz, zaman ve mekân, haz ve elem, ölüm ve hayat tahammül olunmaz bir vecd içinde birbirile mezcoldu... Aydınlığın ilk parıltısı ve kuşların ilk cıvıltısıyla kalktım, sol kolumun üzerine eğilerek oturdum. O, dudaklarının etrafında sabah semasındaki hilâl gibi müphem bir tebessümle uyuyordu. Fecrin gül renkli ateşi asil alnı üzerine düşmüştü. Süzülen güneşi yüzünden uzak tutmak için yapraklı lianaları bir araya çektim. Etrafıma baktım ve aynı eski dünyayı gördüm. Eskiden ne idiğimi hatırladım. Ve gölgesinden korkan bir ceylân gibi ormanda shephali (şefali) çiçekleriyle bezenmiş ince yoldan koştum, koştum. Tenha bir köşe buldum ve oturup iki ellerimle yüzümü kapayarak ağlamağa, feryat etmeğe çalıştım. Fakat gözlerime bir zerre yaş gelmedi.

MADANA

Heyhat, sen faniler kızı!. Tanrının hazinesinden cennetin muattar şarabını çaldım, dünyavî bir geceyi onunla dudağına kadar

doldurdum ve içmek için senin eline verdim. Bununla beraber hâlâ bu keder çılgınlığını işitiyorum.

CHITRA (*meraretle*)

Onu kim içti? Hayat arzusunun en nadir kemali, aşkın ilk vuslatı bana sunulmuş, fakat avuçlarımdan sökülüp alınmış değil mi? Bu ödünç güzellik, beni saran bu sahtelik, o tatlı vuslatın yegâne bergüzarını da beraber alarak, kavrulmuş bir çiçekten tüveyçlerin dökülüğü gibi üzerimden kayıp gidecek ve çıplak sefaleti ile utanan kadın gece gündüz ağlayarak kalacak. Aşk ilâhı, bu menfur manzara, aşkın bütün mükâfatlarından, kalbimin susadığı bütün buselerden beni soyan bir iblis gibi, benden ayrılmıyor.

MADANA

Heyhat, tek gecen ne kadar beyhude geçmiş! Neş'e gemisi görünmüş, fakat dalgalar onun sahile ulaşmasına müsaade etmemişler.

CHITRA

Cennet elime o kadar yaklaştı ki bir an

için onun bana ulaşmadığını unuttum. Fakat rüyamdan uyandığım zaman anladım ki biz-zat vücudum benim rakibim olmuştu. Onu her gün süslemek, sevgilime göndermek ve onun tarafından okşandığını görmek benim için menfur bir iş. Ey ilâh, lûtfunu geri al.

MADANA

Fakat onu sizden alırsam âşıkımızın karşısında nasıl durabilirsiniz? Daha ilk haz yudumunu ancak içtiği bir anda kadehi dudaklarından çekip almak zulüm olmaz mı? O zaman sana nasıl kızgın bir infilalle bakması lâzım?

CHITRA

O bundan daha iyi olurdu. Ona hakikî benliğimi ifşa edeceğim. Bu nikaptan daha asilâne bir şey bu. Reddetse, tekmelese ve kalbimi kırsa bile sessizce tahammül edeceğim.

VASANTA

Tavsiyemi dinle. Sonbaharın hulûliyle çiçekli mevsim sona erince meyvelerin zaferi gelir. Vücudün bıkılmış taravetinin solacağı

ve Arjunanın sendeki sebatkâr meyveli hakikati memnuniyetle kabul edeceği zaman kendiliğinden gelecek. Ey çocuk, haydi çalgın şenliğine dön..

DÖRDÜNCÜ SAHNE

CHITRA

Niçin bana öyle bakıyorsunuz, cengâverim?

ARJUNA

O çelengi nasıl ördüğünüze bakıyorum. Hüner ve zerafet, ikiz birader ve hemşire gibi, parmaklarınızın ucunda şetaretle dans ediyorlar. Bakıyorum ve düşünüyorum.

CHITRA

Ne düşünüyorsunuz, efendim ?

ARJUNA

Düşünüyorum ki bu aynı temas hafifliği ile ve tatlılıkla siz benim menfa günlerimi, vatana dönünce bana taç olacak ebedî bir iklile kalbediyorsunuz.

CHITRA

Vatana! Fakat bu aşk vatana götürülecek bir aşk değildir.

ARJUNA

Vatana götürülecek bir aşk değil mi?

CHITRA

Hayır. Katiyen bundan bahsetmeyiniz. Vatanınıza sebatkâr ve kuvvetli olanı götürünüz. Küçük bir yaban çiçeğini doğduğu yerde bırakınız. Onu bütün solan çiçekler ve çürüyen yapraklar arasında bir günün sonunda güzel bir şekilde ölmeğe terkediniz. Solan ve unutulmuş şeylere karşı merhametin ne olduğunu bilmiyen taş döşemesine fırlatıp atmak için onu sarayınızın salonlarına götürmeyiniz.

ARJUNA

Bizimki bu neviden bir aşk mı?

CHITRA

Evet, başka türlü değil. Niçin teessüf etmeli? Boş günleri doldurmağa mahsus olan-

ları asla daha fazla yaşatmamalı. Çıkılması lâzım gelen kapı üstüne kapanınca haz eleme inkılâb eder. Onu alınız ve sürdüğü kadar muhafaza ediniz. Akşam tokluğunuzun, sabahki arzunuzun, elde edebileceğinden daha fazla olmasına müsaade etmeyiniz... Akşam oldu. Şu çelengi tak. Yorgunum. Beni kollarına al sevgilim. Bırak hoşnutsuzluğun beyhude didişmeleri dudaklarımızın tatlı birleşmesinde mahv olsun.

ARJUNA

Hişt. Dinle, sevgilim, uzak köy kulesinden gelen dua çanlarının sedası sessiz ağaçların üzerinden geçerek akşam havasına karışıyor.

BEŞİNCİ SAHNE

VASANTA

Seninle bir türlü ayak uydurmuyorum dostum. Yorgunum. Tutuşturduğun ateşi canlı tutmak ağır bir iş. Uyku beni sarıyor, yelpaze elimden düşüyor ve soğuk küller ateşin parıltısını örtüyor. Uyuklamaktan uyanarak tekrar işe koyuluyorum; ve bütün kudretimle yorgun alevi canlandırıyorum. Fakat bu artık devam edemez.

MADANA

Biliyorum, sen bir çocuk gibi sebatsızsın. Semada olsun, arzda olsun oyunun daima kararsızdır. Sonsuz teferrütiyle günlerce uğraşarak inşa ettiğin şeyleri bir an içinde, teessür duymaksızın yıkarsın. Fakat bu işimiz bitmek üzere. Zevkten kanatları olan günler çabuk uçuyorlar ve hemen hemen sonuna eren sene vecdli bir saadet içinde bayılıyor.

ALTINCI SAHNE

ARJUNA

Sabahleyin uyandım ve rüyalarımın bir cevher taktir ettiğini farkettim. Onu içine koyacak mahfazam, üzerine kakma yapacak kral tacım, asacak zincirim ve bütün bunlarla beraber onu fırlatıp atacak kalbim yok. Tenbel tenbel onu tutmakla oyalanan Kshatria'mın sağ kolu vazifelerini unutuyor.

(Chitra girer)

CHİTRA

Bana düşüncelerinizi söyleyiniz, Efendim.

ARJUNA

Zihnim bugün av düşünceleriyle meşgul. Bak yağmur nasıl seller gibi boşanıyor, yağmaçları nasıl bir şiddetle döküyor. Bulutların karanlık gölgesi ormanın üzerinde ağır bir

yük gibi asılıyor ve kabarmış dere, pervasız gençlik gibi bütün maniaları müstehzi bir kahkaha ile atlayıp geçiyor. Böyle yağmurlu günlerde biz beş birader yabanî hayvanlar avlamak için Chitraka ormanına giderdik. O zamanlar mes'ut zamanlardı. Kalplerimiz gürleyen bulutların velveleleriyle dans eder, kocular tavusların feryadiyle çınılardı. Ürkek ceylân yağmurun pıtırması ve şellâlelerin gürültüsü yüzünden yaklaşan adımlarımızı işitmezdi. Leopartlar inlerine ihanet ederek ıslak topraklar üzerinde izlerini bırakırlardı. Eğlencemiz bitince birbirimizi, çağılıtlı dereyi yüzerek diğer tafa geçip eve dönmeğe teşvik ederdik.. Ruhum çok üzgün. Ava gitmeği özlüyorum.

CHİTRA

Her şeyden evvel şimdi takip etmekte olduğunuz avın üzerinde durunuz. Kovaladığınız mes'ut ceylânın yakalanmak ihtiyacında olması lâzım geldiğinden emin misiniz? Hayır, henüz değil. Yabanî mahlûk pek yakınızdaki olduğunu görünce bir rüya gibi sıyrılıp kaçar. Bak rüzgâr, peşinden binlerce ok atan çılğın yağmur tarafından nasıl kovala-

nyor.. Bununla beraber o serbest ve ram edilmemiş olarak esmekte. Bizimki de böyle, aşkım. Siz ellerinizde bulunan her ciritle nişan alarak güzelliğin kıvrak ruhunu avlamağa çalışıyorsunuz. Fakat o sihirli ceylân daima hür ve dokunulmamış olarak koşuyor.

ARJUNA

Aşkım, vefakâr kalplerin dönüşünüzü beklediği bir yuvanız yok mu? Vaktiyle nazik hizmetlerinizle tathılaştırdığınız ve bu beyaban için terk edince de ışığını söndürdüğünüz bir ev...

CHITRA

Bu sualler niçin? Çılgın zevk saatleri artık bitti mi? Benim karşınızda gördüğünüzden daha fazla bir şey olmadığını bilmiyor musunuz? Benim için bunun ötesinde bir tasavvur yoktur. Bir Kinsuka tüveycinin ucunda asılı olan şebnemin ne ismi, ne de mukadderatı vardır. O hiç bir suale cevap veremez. Sevdiğiniz, işte o harikulâde şebnem tanesi gibidir.

ARJUNA

Onun dünya ile hiç bir irtibatı yok mu?

Sadece avare bir Allahın lâkaydîsi yüzünden cennetten arza düşmüş bir parça gibi olabilir mi ?

CHİTRA

Evet.

ARJUNA

Ah, onun için bana daima sizi kaybedeceğim gibi geliyor. Kalbim mutmain değil. Zihnim sükûn ne bilmiyor. Bana daha yakın gel ey erişilmesi imkânsız güzel. Kendini ismin, evin ve ebeveynin bağlarına teslim et. Kalbim sizi her tarafta hissetsin. Ve aşkın sakın emniyeti içinde sizinle yaşasın.

CHİTRA

Bulutların elvanını, dalgaların raksını, çiçeklerin kokusunu yakalayıp muhafaza etmek için bu beyhude gayret niçin ?

ARIUNA

Sevgilim, havaî hiçlerle aşkı teskin etmeyi ümid etme. Bana tutunulacak bir şey ver. Bir şey ki hazdan daha fazla devam edebilsin ve ızdırıp içinde dahi dayanabilsin.

CHİTRA

Kahramanım, yıl henüz dolmadığı halde siz şimdiden yorgunsunuz. Artık biliyorum ki çiçeklerin ömrünü kısa yapışı Tanrının bir lûtfudur. Şu vücudum geçen baharın çiçekleriyle beraber düşüp ölebilseydi muhakkak ki şerefle ölmüş olurdu. Bununla beraber günleri sayılıdır, aşkım. Onu idare ile kullanma, balını tamamen sızdırmak için sık, zira teşne kalbinin tatmin edilmemiş bir arzu ile, yaz çiçekleri tozlar arasında ölü yattığı zamanki susuz bir arı gibi, tekrar tekrar ona gelmesinden kork.

YEDİNCİ SAHNE

MADANA

Bu gece son gecen...

VASANTA

Vücudünün letafeti yarın ilkbaharın tükenmez hazinesine avdet edecek. Arjunanın öpücüklerinin hatırasından kurtulmuş olan dudaklarının al rengi bir çift taze asoka yaprağı halinde yeniden tomurcuklanacak ve derinin yumuşak, beyaz harareti yüzlerce rayıhalı yasemin çiçeklerinde tekrar doğacak.

CHITRA

Ey İlâhlar, şu duamı kabul ediniz. Bu gecenin son saatinde güzelliğim sönmekte olan bir alevin son çırpıntısı gibi en parlak lem'alarını neşretsin.

MADANA

Arzun yerine gelecektir,

SEKİZİNCİ SAHNE

KÖYLÜLER

Şimdi bizi kim himaye edecek ?

ARJUNA

Neden, hangi tehlike ile tehdid ediliyorsunuz ?

KÖYLÜLER

Haydutlar köyümüzü tahrip etmek için şimal tepelerinden dağdan boşanan sel gibi akıyorlar.

ARJUNA

Bu krallıkta hiç muhafaza edeniniz yok mu ?

KÖYLÜLER

Bütüd fenaların yıldırıcısı prenses Chitra idi. O bu mes'ut ülkede iken biz yalnız ta-

biî ölümlerden korkar, başka korku bilmez-
dik. Şimdi ise o hacca gitti ve onu nerede
bulacağımızı kimse bilmiyor.

ARJUNA

Bu memleketin muhafızı bir kadın mıdır?

KÖYLÜLER

Evet, o bizim hem anamız hem baba-
mızdır.

(Köylüler çıkarlar)

(Chitra girer)

CHITRA

Niçin yapıyorsunuz oturuyorsunuz?

ARJUNA

Prenses Chitranın nasıl bir kadın olabi-
leceğini tahayyüle çalışıyorum. Her çeşit in-
sandan onun hakkında öyle çok hikâyeler
işittim ki...

CHITRA

Ah, fakat o güzel değildir. Benimkiler
gibi lâtif, ölüm kadar siyah gözleri yoktur.

Herhangi bir kalkanı delebilir, fakat kahramanımızın kalbine nüfuz edemez.

ARJUNA

Diyorlar ki o, şecatte bir erkek, muhabette bir kadınmış.

CHITRA

Filhakika bu onun bedbahtlığıdır. Bir kadın sadece bir kadın olduğu zaman; tebesümleri, hıçkırıkları, hizmetleri ve nüvazişkâr muhabbetiyle erkek kalplerini teshir ettiği zaman mes'uttur. İlmin ve büyük eserlerin ona ne faydası var? Dün orman yolundan Tanrı Shivanın kulesinin bahçesinde onu görebilseydiniz bakmağa tenezzül bile etmeksizin geçerdiniz. Fakat KADIN'ın güzelliğinden o kadar bıktınız mı ki onda bir ERKEK kuvveti arıyorsunuz?

Öğle yatağımızı gece kadar karanlık bir mağaranın içinde, köpüklenen şellâlenin serpintileriyle ıslak yeşil yapraklarla yaptım. Orada siyah damlama taşın üzerinde kalınlaşmış yeşil yosunların serinliği uyutmak için gözlerinizi öper. Sizi oraya götürüyüm.

CHITRA

ARJUNA

Bugün değil sevgilim.

CHITRA

Niçin bugün değil?

ARJUNA

Haydutlar sürüsünün ovaya yaklaştığını duydum. Gitmem ve korkan köylüleri himaye için silâhlarımı hazırlamam lâzım.

CHITRA

Onlar için endişe etmenize lüzum yok. Hacc için hareketinden evvel prenses Chitra hududun geçtiği her yere kuvvetli muhafızlar koydu.

ARJUNA

Öyle de olsa bir Kshatria'nın vazifesini yerine getirmek üzere kısa bir zaman için bana müsaade ediniz. Yeni bir zaferle bu tenbel kolu asilleştireceğim ve ondan sizin başınıza daha değerli bir yastık yapacağım.

CHITRA

Gitmenize izin vermeği reddedersem, sizi kollarım arasında sarılmış bir halde alıko-yarsam ne yaparsınız? Kendinizi kabaca kur-tarıp beni terkeder misiniz? Öyleyse gidiniz. Fakat bilmelisiniz ki bir kere ikiye bölünen liana bir daha katiyyen birleşmez. Eğer su-suzluğunuz teskin edildiyse gidiniz. Fakat henüz bâkıyse hatırlayınız ki zevk ilâhesi sebatsızdır, ve hiçbir erkeği beklemez. Bir an için oturunuz. Efendim, söyleyin bana hangi çetin düşünceler sizi üzüyor? Bugün zihninizi işgal eden kim? Chitra mı?

ARJUNA

Evet, Chitra. Acaba hangi kefaretin ye-rini bulması için hacce gitti? Hangi ihtiyaç-lar içinde çırpınıyor.?

CHITRA

İhtiyaçlar mı? Bedbaht mahlûk neye malik oldu ki?. Onun bütün vasıfları, kendi kadın kalbini çıplak bir hücrede kapatan mahbes duvarları gibidir. Karanlıktır, hüsrân

içindedir. Kadın aşkının paçavralar içinde kendi kendisini tatmin etmesi lâzımdır. Güzellik onu reddetmiştir. O, taşlı dağ zirvesinde açılan, bütün ışığı karanlık bulutlarla lekelenmiş bir neşesiz sabahın ruhu gibidir. Hayatına dair bana bir şey sormayın. O hayat erkeğ'in kulaklarına asala tatlı gelmiyektir.

ARJUNA

Ona dair her şeyi öğrenmek için derin bir ihtiras duyuyorum. Gece yarısı yabancı bir şehre gelmiş bir seyyah gibiyim. Kubbe-ler, kuleler ve bahçelerin ağaçları müphem ve gölgeli görünürler; uykunun sükûnu içinde nöbet nöbet denizin mağmum iniltisi duyulur ve seyyah bütün garip harikaları kendisine ifşa edecek sabahı merakla bekler. Oh, söyle bana onun hikâyesini...

CHITRA

Söyleyecek daha ne var ki?..

ARJUNA

Hayalimde onu beyaz bir ata binmiş, sol

elinde dizginleri ve sağ elinde bir yayı gururla tutar ve zafer ilâhesi gibi etrafına memnun ümitler saçarken görüyorum. Uyanık bir dişi arslan gibi göksünde yırtıcı bir aşkla yavrularını muhafaza ediyor. Kadın kolları, şer ve fakat serazat bir kuvvetle süslenmiş de olsa, güzeldir.. Kalbim uzun kış uykusundan uyanan bir yılan gibi huzursuz, güzel kız. Gel, ikimiz yanyana, uçan atlar üzerinde ikiz ışık küreleri gibi mekânı süpürerek yarışalım. Bu yeşil zulmetin uykulu malbesinden, bu muattar ve nefes kesici mestînin ıslak, kesif örgüsünden sıyrılalım.

CHITRA

Arjuna, bana doğrusunu söyle. Eğer şimdi birdenbire, bir sihir sayesinde, bu şehvî yumuşaklıktan, dünyanın hoyrat ve sağlam temasiyle ürken güzelliğin bu çekingen taravetinden kendimi sıyrılabilsedim ve onları ödünç elbiseler gibi vücudumdan fırlatıp atabilseydim buna tahammül edebilir miydin? Eğer zaafıları ikizleştirici hileleri ve hünerleri çigneyen cesur bir kalbin kuvvetiyle dimdik ve kudretli olarak ayağa kalksam; eğer ba-

şımı genç bir dağ çamı gibi yükseltip artık bir liana gibi tozlar arasında sürünmesem, erkeğin nazarlarını daha fazla cezbedebilir miyim? Hayır, hayır, buna tahamül edemezsiniz. Fırrarî gençliğin bütün güzel oyuncaklarını etrafımda yayılmış olarak muhafaza etmem ve sizi sabırla beklemem daha iyidir. Avdet hoşunuza gittiği zaman sizin için bu güzel vücudün kadehinde zevk şarabını tebessümle taşırayım. Yorgun ve bu şarapla meşbu olduğunuz zaman çalışmaya yahut oynamaya gidebilirsiniz. İhtiyarladığım zaman da bana bırakılmış köşeyi tevazu ve minnetle kabul edeceğim. Gecenin oyun arkadaşı gündüzün yoldaşı olmağa göz dikse ve sol kol mağrur sağ kolun yükünü paylaşmayı öğrense bu sizin kahraman ve sol kol mağrur sağ kolun yükünü paylaşmayı öğrense bu sizin kahraman ruhunuzu memnun eder miydi?

ARJUNA

Galiba sizi doğru olarak hiç anlayamayacağım. Siz bana yaldızlı bir hayal içinde saklı bir ilâhe gibi geliyorsunuz. Size dokunamam, sizin paha biçilmez hediyeğinizin

karşılığını ödeyemem. Bu yüzden aşkım na-
tamamdır. Bazan mahzun bakışınızın muam-
maâlûd derinliğinde, kendi mânâsiyle alay
eden şen kelimelerinizde vücudunun gevşetici
taravetini yırtmağa, tebessümlerin buğulu pe-
çesi altında ıztırabın afif ateşi içinden çık-
mağa çalışan bir varlığın lem'alarını yakalı-
yorum. Kıyafet değiştirmiş olarak âşıkına
doğru ilerliyor. Fakat bir zaman geliyor ki
zinetlerini ve tüllerini fırlatıp atıyor ve çıp-
lak bir ihtişam giyinmiş olarak duruyor. O-
nun için, sonunda hakikatın sadeliğini mey-
dana çıkaracak olan sizi yokluyorum.

Bu gözyaşları niçin, aşkım? Niçin elleri-
nizle yüzünüzü kapatıyorsunuz?.. Sizi muz-
tarip mi ettim yavrum? Söylediklerimi unu-
tun. Şu an ile mutmain olacağım, Güzelliğin
her ayrı anı karanlıkta görülmiyen yuvasın-
dan bir musikî nağmesi taşıyarak esrarengiz
bir kuş gibi bana gelsin: Bırakın ümidimle
başbaşa tahakkukunun kıyısında ebediyyen
oturayım ve bu suretle günlerimi sona erdi-
reyim.

DOKUZUNCU SAHNE

(CHITRA ve ARJUNA)

CHITRA (örtülâ)

Benim Efendim, kadeh son damlasına kadar kurudu mu? Bu, hakikaten, son mu? Hayır, her şey olup bittiği zaman hâlâ bazı şeyler kalmıştır ve o ayaklarınızda benim son kurbanımdır.

Size perestiş için cennet bahçesinden emsalsiz güzellikte çiçekler getirdim. Eğer âyinler bittiyse ve eğer çiçekler solduysa onları kuleden aşağıya atayım. (Açınıp eski erkek kıyafeti ile görünerek) şimdi lütüfkâr gözlerle perestişkârınıza bakınız.

Kendileriyle perestiş ettiğim çiçekler kadar güzel ve mükemmel değilim. Bir çok kusurlarım ve ayıplarım var. Ben büyük dünya yolunda bir seyyahım ki elbiselerim kirli ve ayaklarım dikenlerden kan içinde. Çiçe-

ğın güzelliğini, bir anlık hayatın lekesiz le-
tafetini nerede kazanabilirdim ? Size gururla
getirdiğim hediye bir kadının kalbidir. İşte
bütün birikmiş ıztırapları ve neşeleri, tozlar
içinde bir kızın ümitlerini, korkularını ve hi-
cabını alınız. İşte aşk lâyemut hayata doğru
mücadele ederek sığıyor. Hâlâ asil ve âlî
olan bir noksan ise burada yatıyor. Eğer çi-
çeklik vazifesi bitmişse kendisini gelecek
günler için hizmetçiniz olarak kabul ediniz.

Ben Chitra'yım, Kralın kızı. Vücudü zi-
netler ve güzelliklerle bezenmiş bir kadının
Shiva kalesinde size geldiği günü belki ha-
tırlayacaksınız. O hayâsız kadın kendisi bir
erkek olduğu halde size geldi. Siz onu redd-
ettiniz, iyi yaptınız. Ben o kadını Efendim.
O benim tebdil edilmiş kıyafetimdi. O za-
man ilâhların lütfiyle bir faninin taşıyabile-
ceği en parlak şekli bir sene için temin et-
miş ve kahramanımın kalbini o hilenin yükü
ile yormuştum. Herhalde ben o kadın değilim.

Ben Chitra'yım. Ne tapınılacak bir ilâhım,
ne de alel'ade bir pervane gibi bir tarafa
atılmış olduğu için umumî merhametin mev-
zuuyum. Eğer tehlike ve cür'et yolunda beni
yanınızda alıkoymağa tenezzül ederseniz, ha-

yatınızın büyük vazifelerini paylaşmak için bana izin verirseniz, o zaman benim hakiki benliğimi anlayacaksınız. Eğer rahmimde büt yütmede olduğum bebeğiniz bir erkek olarak doğarsa ona ikinci bir Arjuna olmasını kendim öğreteceğim. Zamanı gelince size göndereceğim. Ve işte ozaman nihayet beni hakikaten tanıyacaksınız. Bugün size ancak sahte Chitra'yı, bir Kralın kızını takdim edebiliyorum.

ARJUNA

Sevgilim, hayatım tamam olmuştur.

S O N

